Centralizator observații consultare publică, Ghidul solicitantului, *Acțiunea 2.3: Transformarea digitală a administrației publice prin adoptarea tehnologiilor avansate - 2.3.2 Tehnologii avansate de Securitate cibernetică* **Perioada de consultare publica 02.08.2023 - 24.08.2023, ora 17.00**			
Nr. crt.	**Referitor la / Text ghid în consultare**	**Sugestii / Text propus**	**Răspuns AMPOCIDIF/OIPSI**
1.1	Pct 3.16 Principii orizontale - Ghid	Completare: "Atât liderul, cât și partenerii implicați în proiectele prioritare care fac obiectul prezentului apel de proiecte, trebuie să respecte obligațiile legale în vigoare cu privire la egalitatea de gen, accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, incluziunea și nea discriminarea. Proiectele vor încorpora diverse acțiuni, ca parte integrantă a stadiilor din ciclul lor de viață, care să reflecte modul în care vor fi transpuse principiile mai sus menționate. Cerințele de accesibilitate vor fi integrate în proiectarea/construcția și/sau modernizarea mediului fizic și TIC încă de la începutul procesului de proiectare, pentru ca toți cei implicați profesional în elaborarea și implementarea proiectului să respecte cerințele cu privire la politica în domeniul promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități și la măsurile de realizare a accesibilității, prin design universal sau adaptare rezonabilă."	Propunere preluată
1.2	Pct 3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea - Ghid	Completare denumire capitol: 3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, *accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități*, incluziunea și nediscriminarea "*Este obligatoriu ca rezultatele proiectelor să permită persoanelor cu dizabilități accesul la mediul fizic, la infrastructura creată/dotată, la produsele, serviciile și procesele pe care organizația le dezvoltă, în condiții de accesibilitate, egalitate și nediscriminare.*	Propunere preluată

		Se vor detalia acțiunile, conform capitolului 3.16 din ghid, prin care se garantează egalitatea de șanse, gen, *accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități*, incluziunea și nediscriminarea (inclus în CF). *Respectarea legislației naționale și europene în domeniile egalității de șanse, de gen, nediscriminării, accesibilității pentru persoanele cu dizabilități este o condiție obligatorie de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene în cadrul Priorității 1 din POCIDIF.*"	
1.3	Pct 3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din Fonduri-Ghid	Completare: "adresa web: https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021 -2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/comunicare-2/ghid-identitate-vizuala-pentru -perioada-2021-2027_-mo-partea-i-nr-1170-din-2022/"	Propunere preluată
1.4	Pct 4.4 .Modalitatea de depunere a proiectelor - Ghid	Completare " Cererile de finanțare se depun prin aplicația electronică MySMIS2021, și includ toate anexele solicitate prin Ghidul Solicitantului. Modalitățile de utilizare a aplicației MySMIS2021 sunt publicate pe site-ul https://www.fonduri-ue.ro/mysmis-2021"	Propunere preluată
1.5	Pct 5.2. Eligibilitatea activităților Subpct 5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților- Ghid	Completare cu pct 5. "Activități de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități;."	Propunere preluată
1.6	Secțiunea: BUGET/ Anexa 2 – Cererea de finanțare	Completare: Secțiunea: BUGET – ACCESIBILITATEA PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI/ Secțiune obligatorie Mențiune: Accesibilizarea va necesita un anumit buget.	Nu s-a preluat
1.7	Declarația unică – Anexa 3	Completare cerința 18 CERINȚA.18. Proiectul prevede măsuri concrete necesare respectării prevederilor legislației comunitare și naționale în domeniul egalității de șanse, de gen, *accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități* și nediscriminării;	Nu s-a preluat

2.1	3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	Prevederea: „*Soluțiile de securitate cibernetică, necesare în contextul situației geopolitice din regiune, vor fi dezvoltate de către Cyberint în colaborare cu IMM-uri cu expertiză specifică în domeniul tehnologiilor emergente și avansate în vederea cercetării, dezvoltării și inovării.*” este neclară folosind sintagma „în colaborare cu IMM” care implică o relație în urma căreia drepturile patrimoniale de proprietate intelectuală rămân în proprietatea acestor furnizori în contradicție cu prevederile Art.12 (1) al OUG 41/2016. Este necesară o detaliere a mecanismului astfel încât să fie clar regimul proprietății intelectuale produsă prin această finanțare precum și evitarea unui ajutor de stat atât de natură financiară cât și prin transferul de expertiză, foarte substanțială, dinspre SRI. Ar fi necesară, a priori, și o clarificare a modalității de selecție a acestor entități private colaboratoare.	Se va detalia la nivelul procedurii de achiziție. În contextul conflictului desfășurat de Federația Rusă la granița Ucrainei cu România, atacurile cibernetice de sorginte estică îndreptate asupra statului român au cunoscut în ultimul an o intensificare din perspectiva volumului și a complexității. Pentru încurajarea dezvoltării IMM-urilor aparținând domeniului tehnologiei, informației și securității cibernetice în condiții de concurență și competitivitate, atribuirea acestui proiect se va realiza prin organizarea unor proceduri de achiziție în concordanță cu toate regulile stabilite pentru proiectele finanțate din fonduri europene. Drepturile de proprietate intelectuală asupra soluției care va fi furnizată de către un consorțiu câștigător (unic sau consorțiu) vor aparține în exclusivitate statului român, prin intermediul Serviciului Român de Informații. Solutia furnizata in cadrul proiectului va fi supusă unui proces de validare de către SRI prin intermediul Centrului Național CYBERINT, in calitate de autoritate contractanta. Produsul de securitate cibernetică avansata nu va reprezenta un MVP. Acesta va fi supus unui amplu proces de validare, și va avea rol în acțiunile de prevenție, protecție, detecție și contracarare a operațiunilor cibernetice. Soluția dezvoltată va fi disponibilă gratuit și va proteja cel puțin 30.000 de terminale și sisteme

			informatice (fiind instalată pe o gamă variată de dispozitive, de la telefoane mobile, tablete și laptop-uri la servere, fiecare dintre aceste dispozitive urmand a fi utilizate de catra cel putin un utilizator final) din administrația centrală și locală.
2.2	**3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte**	Coroborat cu lipsa unor indicatori de rezultat relevanți nu este clar dacă acest buget ar putea finanța relația cu un singur partener pentru un singur produs. Bugetul alocat de 60 milioane euro este ofertant, mai ales comparat cu cele 1-2 milioane euro necesare unui start-up american pentru a produce un MVP.	Este decizia beneficiarului stabilirea parteneriatului. A se vedea și răspunsul de mai sus.
2.3	**3.8.2. Indicatori de rezultat**	Alegerea unui singur indicator - RCR 11 Nr. utilizatori anual 30.000 – nu are prea mult sens pentru acest proiect din următoarele motive: 1. Persoanele nu sunt, de principiu, utilizatori ai componentei de securitate cibernetică. Ele sunt utilizatori ai sistemelor informatice protejate de aceasta, nu pot alege / ocoli componenta de securitate. 2. Teoretic sistemul de securitate cibernetică nu identifică utilizatorii logați in sistemul protejat așadar nu poate număra utilizatorii unici anuali. 3. Este relevantă importanța serviciului protejat care nu este definită doar de numărul de utilizatori ci, în primul rând, de natura serviciului / datelor. Spre exemplu sistemul de plăți inter-bancar are doar 50 de utilizatori (bănci) dar este extrem de important pentru societate. 4. Acest indicator implică că rezultatul proiectului (produsul de securitate informatică) este operat/administrat de CyberInt care astfel poate număra utilizatorii, ar fi fost benefic ca respectivul produs să poată fi folosit (gratuit) și de alte entități publice fără implicarea SRI, iar acest rezultat să sprijine această finanțare	Indicatorul este din program. S-au adăugat indicatori suplimentari
3.1	**3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului**	**Ca urmare a lansării în consultare publică a ghidurilor pentru Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027**	s-a reformulat

		aferente Acțiunilor 2.2.1 E-guv, masurile 1, 2, 3, Acțiunea 2.3.1 și Acțiunea 2.3.2 **Observații Generale:** **1. Referitor la prevederile din ghidurile publicate, subcapitolul 3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului, recomandăm clarificarea si detalierea acțiunilor ce vor fi finanțate, în cadrul ghidurilor publicate, fiind definite acțiuni generale prin intermediul cărora să se atingă indicatorii de rezultat urmăriți.** **De exemplu, în cadrul Acțiunii 2.3.2 Tehnologii avansate de Securitate cibernetică, se specifică:** **”Beneficiarul va pregăti și lansa proceduri de achiziție adresate sectorului privat/organizațiile de cercetare pentru dezvoltarea de produse/soluții personalizate folosind tehnologii avansate pentru servicii/domenii specifice administrației publice, respectiv de soluții de securitate cibernetică”** **Corelat cu:** **”Numărul anual de utilizatori de servicii, produse, procese digitale publice noi sau semnificativ îmbunătățite.** **Îmbunătățirile semnificative au în vedere doar noile funcționalități. Indicatorul are baseline 0 doar daca serviciul, produsul, procesul este nou. Utilizatorii se referă la clienții serviciilor, produselor publice digitale noi sau îmbunătățite și la personalul instituțiilor publice care le utilizează. Beneficiarul se va asigura de crearea unei modalități facile de probare și contorizare a utilizatorilor care face obiectul acestui indicator.”** **Din acest punct de vedere, este important să se menționeze, cel puțin la nivel de exemplu și cu titlu enumerativ, tipurile de acțiuni care vor fi finanțate, existând riscul să se creeze confuzii atât în elaborarea cererilor de finanțare cât și în procesul de evaluare a acestora.** **Orange, în calitate de furnizor de soluții de securitate cibernetică, recomandă detalierea acestor acțiuni care să vizeze procesul de securitate cibernetică end-to-end, prevenție – protecție – detecție – răspuns.**	

3.2	**Subcapitolul 8.4. Evaluare tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnica si financiară**	**Cu privire la criteriile evaluare tehnica si financiara, recomandăm detalierea criteriilor de punctaj, astfel încât să se regăsească aplicarea punctajului pentru proiectele care răspund cel mai bine acțiunilor vizate în cadrul ghidurilor. In acest context, considerăm primordial să se definească care sunt proiectele urmărite/scopul acestora/soluțiile vizate pentru fiecare ghid publicat.** **În forma prezentată, există confuzii cu privire la tipul de soluții vizate, fiind largă interpretarea referitoare la soluțiile digitale ce vor fi finanțate. Pentru a putea aprofunda aspectele menționate prin corelarea acestora soluțiilor propuse de Orange România cu ghidurile publicate, am fi onorați daca ați accepta o întâlnire în perioada următoare.** **Așteptăm, așadar cu deosebit interes acceptul Dumneavoastră cu privire la organizarea acestei întâlniri și persoana desemnată pentru coordonarea acestei vizite.**	Criteriile sunt detaliate în ghiduri și se adresează solicitanților eligibili definiți pct 5.1.2. acestea nu se adresează solicitanților privați. Elementele la care faceți referire vor fi detaliate de către beneficiarii proiectelor în procedurile de achiziții.
4.1	**Cap.3-Aspecte specifice apelului de proiecte-"Finantarea se acorda sub forma de grant, in baza unui contract de finantare semnat intre ADR-OIPSI, in calitate de unitate contractanta si CyberInt,in calitate de beneficiar al finantarii nerambursabile"**	**Varianta propusa:** **"Finantarea se acorda sub forma de grant, in baza unui contract de finantare semnat intre ADR-OIPSI, in calitate de unitate contractanta si *Serviciul Roman de Informatii-Centrul National Cyberint, prin Unitatea Militara 0929 Bucuresti,* in calitate de beneficiar al finantarii nerambursabile"**	Propunerea a fost preluată
4.2	**Cap.5-Conditii de eligibilitate-5.1-Eligibilitatea solicitantilor si partenerilor-5.1.1-Cerinte privind eligibilitatea**	**Varianta propusa:** **"Serviciul Roman de Informatii-Centrul National Cyberint, prin Unitatea Militara 0929 Bucuresti"Pentru a beneficia de finantare nerambursabila, solicitantul prevazut mai sus trebuie sa indeplineasca cumulativ criteriile de eligibilitate prevazute in Declaratia Unica-Anexa 3 la Ghid."**	Propunerea a fost preluată

	solicitantilor si partenerilor-solicitant eligibil-Cyberint		
4.3	**5.1.2-Categorii de solicitanti eligibili-Cyberint**	**Varianta propusa:** **"Serviciul Roman de Informatii-Centrul National Cyberint, prin Unitatea Militara 0929 Bucuresti"**	Propunerea a fost preluată
4.4	**5.1.3-Categorii de parteneri eligibili-N/A**	**Varianta propusa:** **"Proiectul va fi implementat printr-un parteneriat cu unitatile specializate proprii ale Serviciului Roman de Informatii,care asigura Centrul National Cyberint, conform cadrului normativ intern si a regulamentului de organizare si functionare al Serviciului.Rolul si obligatiile partenerilor vor fi incluse intr-un Acord de parteneriat, ce va fi anexat la contractul de finantare."**	Propunerea a fost preluată parțial
4.5	**Cap.8-Procesul de evaluare,selectie si contractare a proiectelor-8.2-Conformitate administrativa-Declaratia unica-Grila de verificare a conformitatii administrative si a eligibilitatii-Punctul 1-Forma de constituire a solicitantului-Cyberint**	**Varianta propusa:** **"Forma de constituire a solicitantului- Serviciul Roman de Informatii-Centrul National Cyberint, prin Unitatea Militara 0929 Bucuresti"**	Propunerea a fost preluată
5	**Cap. 3.8.3 - Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte**	**Propunere de adăugarea a următorilor indicatori de rezultat:** **1. numărul de IMM-uri cu expertiză tehnologică avansată care vor realiza şi livra platformele proiectului;** **2. numărul de servicii, produse şi procese digitale relevante pentru creşterea securităţii cibernerice;**	Propunerea a fost preluată

		3. numărul de atacuri/ operațiuni cibernetice statale unice îndreptate asupra unor infrastructuri IT&C/ ICS localizate pe teritoriul României, care au fost identificate şi contracarate.	